

*Пилипенко О. І.,
д.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування,
декан обліково-статистичного факультету,
Національна академія статистики, обліку і аудиту*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ПОБУДОВИ ІНТЕГРОВАНОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. У статті розглянуто питання, пов'язані з удосконаленням концептуальних підходів до побудови системи інтегрованого ризик-менеджменту, що базуються на задоволенні інформаційних запитів внутрішніх користувачів в умовах невизначеності і ризику для цілей забезпечення економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: *інтегрований ризик-менеджмент, економічна безпека, ризик, управлінський облік, прибуток.*

Актуальність дослідження. За сучасних умов господарювання великого значення набуває сукупність заходів, спрямованих на поліпшення управління господарською діяльністю в цілях захисту інтересів власників бізнесу. Ускладнення організаційної структури підприємств, що потребують координації взаємозв'язків між підсистемами системи управління, а також умови погрозливої конкуренції, що вимагають посиленої уваги до захисту конфіденційної інформації в процесі прийнятті управлінських рішень, необхідність гнучкої системи ризик-менеджменту з метою раціонального використання та управління ресурсами визначають затребуваність поглиблення концептуальних підходів до управлінського обліку на вітчизняних підприємствах.

При цьому актуальними постають питання розробки нової концепції, що поєднує елементи ризик-планування, бухгалтерського обліку, контролю і економічного аналізу в єдину комплексну інтегровану систему ризик-

менеджменту через застосування інструментарію обліково-інформаційної системи, що забезпечує економічну безпеку підприємства, підготовку ефективних поточних і перспективних управлінських рішень.

Автори, які досліджували проблему. Слід відзначити високий рівень результативності науково-практичних досліджень у сферах формування системи, методології та методик комплексного управління ризиками та їх оцінки в економіці та управління таких авторів, як В.А. Акімов [5], Р. Акофф [6], О. Алєєва [7], Ю.М. Арсеньєв [11; 12], Л.М. Аметистова [8], Д.Б. Антишев [9], В.М. Архангельський [13], М.М. Багієва [14], А.Г. Бадалова [15], І.Т. Балабанов [16], Е.Дж. Ваугхан та Т.М. Ваугхан [4], В.Н. Вяткін [20], А.А. Ємельянов [22], Р.М. Качалов [24], Н. Крокфорд [2], Р. Ліч [3], Р.Н. Чаретте [1].

Проблемам визначення концептуальних положень управлінського обліку, що включають визначення, мету, завдання, предмет, метод, елементи методу, функції, принципи, компонентний склад, присвячені праці А. Апчерча [10], М. А. Вахрушиної [17], О. М. Волкової [18], М. Д. Врублевського [19], К. Друрі [21], В. Б. Івашкевича [23], В. Е. Керімова [25], М. П. Кондракова [26], В. Ф. Палія [29], В. К. Ткача [30], Л. В. Юр'євої [32] та ін.

Представлення основних результатів дослідження. В економічно розвинених зарубіжних країнах розвиток корпоративного управління відіграло важливу роль у підвищенні статусу ризик-менеджменту підприємств. Концептуальний підхід до ризик-менеджменту став невід'ємною складовою бізнес-стратегії управління економічною безпекою бізнесу. На сьогодні на порядок денний виходять потреби в тотальному загально-корпоративному контролі ризиків, що передбачає включення в поле зору керівників не тільки фінансових, але всіх ризиків, пов'язаних з діяльністю підприємства. Відповісти таким потребам покликаний інтегрований ризик-менеджмент, який полягає у виявленні та оцінці сукупності ризиків, що впливають на вартість підприємства, і в управлінні ними за допомогою загальнокорпоративної стратегії.

Одна з головних ідей інтегрованого ризик-менеджменту проявляється

в тому, що для великого підприємства концентрація уваги на окремих ризиках неефективна, оскільки існує не тільки кореляція ризиків, але і часто їх взаємокомпенсація, що може призвести до невиправданих витрат на фінансування кожного окремого ризику.

Необхідність побудови системи інтегрованого ризик-менеджменту підприємства обґрунтована, насамперед, тим, що оцінка ризиків лише в окремих сферах, а не у всіх, а також облік лише фінансових ризиків, безвідносно до нефінансових, може створити оманливе почуття безпеки, призводячи на практиці до втрат підприємства й витоку конфіденційної інформації. Спроби взяти під контроль лише окремих вид ризику можуть також призвести до появи ризику в іншій сфері.

Значну частину стратегічних ризиків ні страхувати, ні диверсифікувати неможливо. Протидіяти їм можна лише на рівні всього підприємства, а не на рівні окремих підрозділів. Тому за управління такими ризиками відповідає вищий менеджмент підприємства, при цьому політика такого управління має бути побудована на науково обґрунтованих принципах інтегрованого ризик-менеджменту (табл. 1).

Таблиця 1

Принципи інтегрованого ризик-менеджменту

<i>Принципи</i>	<i>Змістовне наповнення</i>
1. Всестороннє охоплення ризиків в масштабі підприємства (корпорації)	Передбачає включення в поле зору вищого менеджменту не лише фінансових, але всіх ризиків, пов'язаних з діяльністю підприємства; виявлення й оцінка сукупності ризиків, які впливають на вартість підприємства, і управління ними за допомогою загальнокорпоративної стратегії
2. Орієнтація на створення вартості	Усунення ризику пов'язане зі значними витратами, і, позбавляючись від ризику, підприємство руйнує джерело формування вартості й потенціал підвищення. Питання полягає не в тому, скільки вартості буде захищено після хеджування ризику, а в тому, скільки вартості можна створити, утримуючи ризик. Найбільший ризик, якому підлягає керівник, – це ризик того, що не буде збільшена вартість підприємства

3. Підвищення добробуту акціонерів	У міру розвитку корпоративного управління цілком логічно очікувати зростання інтересу інституціональних акціонерів до ризик-менеджменту. Зусиллями таких акціонерів зростає капітал підприємства, тому в фокусі уваги підприємства повинне знаходитися збільшення їх добробуту. Несправедливо, коли підприємство забирає частину коштів у своїх власників-акціонерів та віддає їх іншим особам, вона тим самим грабує перших
4. Підвищення ризикомісткості підприємства	Головне питання – який обсяг ризику підприємство може прийняти, тобто який його “ризик-апетит”. Функція ризик-менеджменту – це не просто захисні заходи, а ефективне використання ризикомісткості підприємства та розподіл цієї ризикомісткості в цілях створення вартості
5. Координація та взаємодія на всіх рівнях	Ключову роль в побудові успішної системи ризик-менеджменту відіграє вертикальна та горизонтальна взаємодія всередині підприємства с координуючим центром у відділі ризик-менеджменту. Однією з головних вимог сучасної системи ризик-менеджменту виступає координація зусиль усіх підрозділів у розробці тотального контролю ризиків
6. Внутрішній контроль зі сторони правління	Відповідальність за інтегрований ризик-менеджмент повинне нести саме правління, оскільки усестороннє охоплення ризиків вимагає розуміння усіх аспектів діяльності підприємства. Ризик необхідно контролювати, а не уникати, оскільки умовою успішності бізнесу в стратегічному плані є використання якомога більшої кількості можливостей за рахунок прийняття ризиків. Усі працівники в тій чи іншій мірі відповідальні за внутрішній ризик-контроль; для цього вони повинні володіти необхідними знаннями, уміннями й повноваженнями. Правлінню слід регулярно отримувати й аналізувати звіти з внутрішнього контролю від менеджерів середньої ланки. Правління повинно регулярно проводити оцінку ефективності внутрішнього ризик-контролю й звітуватися в цьому перед акціонерами
7. Представництво ризик-менеджменту у вищому ешелоні управління підприємством	Стратегічна важливість ризик-менеджменту вимагає, щоб ця сфера діяльності була представлена на найвищому рівні. Представленість ризик-менеджера у складі правління підприємства повинна сигналізувати решті співробітникам про важливість його ролі
8. Кількісно-інтегроване вимірювання ризиків	Отримання з певної сукупності споріднених подій-ризиків кількісних значень, які можуть охарактеризувати сукупний ризик в цілому, не оперуючи окремими ситуаціями і не вдаючись в деталі сценаріїв їх розвитку.

	Сюди відносяться як актуарні методи, так і методи оцінок за бальною шкалою
9. Агрегування (інтеграція) ризиків	Захист від сукупного ризику майже завжди коштує менше, ніж покриття окремо усіх видів ризику, сукупне покриття краще відповідає потребам ризик-менеджменту підприємства, оскільки схильність вартості підприємства до ризику залежить не стільки
	від джерела окремого ризику, скільки від сукупного ризику. Більш зручніше та менш затратніше, з точки зору часу й засобів, агрегувати споріднені ризики та управляти групою ризиків. При цьому важливою стає будь-яка прийнятна кількісна оцінка сукупного ризику, а не якісні фактори окремих ризиків
10. Принцип “портфелю” (комбінування ризиків)	Так як фінансові інвестори можуть знизити ризик свого інвестиційного портфелю, продумано диверсифікуючи його, менеджери можуть отримати користь від постійного аналізу сукупного корпоративного портфелю ризик-проектів
11. Впровадження ризик-менеджменту в культуру й процеси бізнесу	Зі спроб задовольнити регулятивним вимогам ризик-менеджмент повинен перетворитися на невід’ємну частину діяльності підприємств. Необхідне впровадження відповідних механізмів ризик-менеджменту в існуючі інформаційні системи управління. Ризик-директор повинен визначати й назначати співробітників, положення яких на підприємстві дозволяє їм найкращим чином проводити конкретну ризик-стратегію та звітується в цьому; головне – добитися, щоб кожний співробітник підприємства усвідомлював та міг управляти критично важливими ризиками, які відносяться до сфери його діяльності

Відштовхуючись від даних принципів інтегрованого ризик-менеджменту, підприємства можуть вирішувати завдання ризик-менеджменту за допомогою гнучких модифікацій самого носія ризику і внутрішніх факторів ризику, що є альтернативою страхування та хеджування.

Таким чином, основним завданням сучасної системи управління виступає забезпечення стратегічної захищеності від ризиків і підвищення потенціалу створення вартості, оскільки в новій концепції відбувається зміна пріоритетів: від тактичного до стратегічного управління ризиками; від збереження вартості

шляхом відшкодування – до створення вартості за рахунок грамотного управління ризиками. В традиційній системі ризик-менеджменту контроль проводився апостеріорі на основі аналізу збитків і відшкодування за страхуванням у порівнянні з витратами на страхування, а також на основі аналізу ефективності операцій з хеджування. За нової парадигми розвитку системи ризик-менеджменту важливу роль відіграє стимулювання, а також розширення форм і способів реалізації всіх функцій ризик-менеджменту.

Крім того, здійснення господарської діяльності в умовах невизначеності й ризику посилюють значення системи економічної безпеки при стратегічному плануванні і прогнозуванні майбутніх результатів діяльності. Це пов'язано з тим, що в таких умовах управлінському персоналу досить складно спрогнозувати економічну ситуацію для цілей забезпечення економічної безпеки, у зв'язку з чим вагоме значення набуває використання інструментарію інтегрованого ризик-менеджменту для задоволення інформаційних запитів системи управління щодо врахування фактору ризику (табл. 2).

Порівняльний аспект функцій ризик-менеджмента в системі економічної безпеки підприємства та форм їх реалізації: традиційний та новий підходи

Функції	Особливості реалізації за традиційного підходу	Особливості реалізації за нового підходу	Прояв позицій нового підходу в системі економічної безпеки підприємства
ПЛАНУВАННЯ	Вимірювання ризиків. Вибір планів страхування й тактики хеджування та диверсифікації. Планування превентивних заходів	На основі аналізу ризиків формування стратегії ризик-менеджменту. Прийняття рішень за ризиками. Вибір планів страхування й тактики хеджування. Планування операційних і стратегічних змін. Планування процесів підприємства в контексті результатів ризик-аналізу і прогнозування ризику. Планування бюджету на ризик-менеджмент	Виявлення потенційних і реальних небезпек і загроз, їх ранжування за ступенем значущості або небезпеки з часу настання або величиною можливо завданої шкоди. Визначення причинно-слідчих зв'язків і чинників зародження небезпек і загроз. Прогнозування можливих негативних наслідків окремих небезпек і загроз, розрахунок можливого збитку. Формулювання проблемної ситуації

ОРГАНІЗАЦІЯ	<p>Введення посади ризик-менеджера, основною функцією якого є ведення програм корпоративного страхування. Аутсорсинг ризик-менеджменту</p>	<p>Організація інфраструктури для реалізації стратегії ризик-менеджменту; удосконалення оргструктури управління; введення ризик-менеджера (ризик-директора) до складу правління; координація через відділ ризик-менеджменту</p>	<p>Формулювання функцій системи безпеки підприємства та вибір принципів побудови цієї системи. Визначення об'єктів безпеки та аналіз стану їх захищеності. Створення органів (суб'єктів) забезпечення економічної безпеки, в т. ч. організаційної структури управління системою економічної безпеки підприємства. Розробка механізмів забезпечення економічної безпеки, основних критеріїв та показників стану такої безпеки</p>
--------------------	--	---	---

КОНТРОЛЬ	<p>Контроль збитків і витрат. Перегляд планів фінансування і трансферу ризиків</p>	<p>Тотальний контроль зі сторони правління. Попередній контроль: перевірки, огляд, інспектування та виявлення зон ризику. Поточний контроль: безперервний моніторинг ризиків і процесів ризик-менеджменту. Контроль апостеріорі: аналіз результатів, перегляд концепції ризик-менеджменту; перегляд стратегії ризик-менеджменту; корекція програми поточних процедур. Документування процедур контролю</p>	<p>Добір методів аналізу ризику Вибір методів оцінки стану економічної безпеки організації. Розрахунок необхідної кількості ресурсів, засобів захисту та охорони об'єктів безпеки. Знаходження джерел ресурсного забезпечення концепції. Розробка стратегічного плану або програми, а також планів роботи структурних підрозділів служби безпеки за рішенням завдань, визначених концепцією. Контроль над ефективністю виконання основних положень концепції економічної безпеки. Розвиток системи безпеки підприємства, постійна адаптація її до мінливих умов, удосконалення форм і методів її роботи</p>
-----------------	--	--	---

СТИМУЛЮВАННЯ	Підвищення мотивації праці за рахунок відповідної системи оплати праці та можливостей кар'єрного зростання	Аналіз корпоративної культури. Вивчення мотивацій менеджерів і персоналу до прийняття чи уникнення ризику. Розробка механізмів стимулювання менеджерів до прийняття ризиків. Розробка систем заохочень за ризик	Підготовка професійних кадрів для служби безпеки, а також навчання працівників підприємства з питань дотримання правил безпеки, роботи з документами, дотримання комерційної таємниці і т. д. Відповідність концепції, сформульованих в ній цілей і завдань створеної системи безпеки реальним і потенційним загрозам і небезпекам. Здатність служби безпеки вирішити поставлені перед нею завдання. Ступінь достатності виділених ресурсів для реалізації концепції. Ефективність реалізації концепції економічної безпеки підприємства
---------------------	--	---	--

Основним інформаційним джерелом в системі інтегрованого ризик-менеджменту виступає інформація з системи управлінського обліку, яка на сьогодні має бути удосконалена в частині досягнення зменшення розриву між обліковими даними і фактичними їх значеннями у ринковому середовищі, які характеризують внутрішнє і зовнішнє середовище діяльності підприємства, зокрема:

1) для аналізу внутрішнього середовища можуть бути використані дані розпорядчих та статутних документів підприємства; господарських та цивільних договорів, а також правоустановчі документи; нормативні показники, дані бухгалтерського обліку; показники внутрішньої і зовнішньої звітності; звіти за результатами здійснення контрольних дій;

2) для аналізу зовнішнього середовища можуть бути використані офіційні статистичні дані, дані звітів органів державної влади (державного та регіонального рівнів); матеріали економічних і соціологічних досліджень,

проведених підприємством самостійно або із залученням спеціалізованих організацій; дані з Internet-ресурсів та інших засобів масової інформації.

Доцільним для організації управлінського обліку вважається забезпечення формування інформації про такі види втрат прибутку, як: інфляційні втрати (наслідком яких є зміна вартості грошових коштів у часі), валютні втрати, що виникають через зміну валютних курсів; фінансові втрати, що виникають в результаті здійснення непередбачених виплат; втрати прибутку, що є результатом зміни умов господарювання (зміни ставок оподаткування прибутку, договірних зобов'язань у ході здійснення діяльності); втрати прибутку в результаті форс-мажорних подій (стихійні лиха, воєнні дії); втрати прибутку, пов'язані з втратою іміджу підприємства, доглядом ключових співробітників, які володіють специфічними знаннями та вміннями і т.д. Наявність у системі обліку і аналізу інформації про втрати прибутку дозволить здійснювати комплексний управлінський аналіз джерел ризиків зниження прибутковості і, як результат, економічної безпеки.

У складі бюджетів підприємства може бути виділений бюджет компенсації втрат підприємницьких ризиків, ідентифікованих менеджментом, або показники, що характеризують комплекс заходів, пов'язаних з компенсацією втрат, можуть включатися у відповідні бюджети, а в цілях реалізації стратегії підприємства, може розвиватися система стратегічного обліку, в якій у складі прогнозних показників повинна даватися оцінка очікуваних вигод і втрат, пов'язаних з ідентифікованими ризиками.

Важливою є постановка задач з ціноутворення, планування асортименту продукції, робіт, послуг, визначення структури продукції з урахуванням лімітуючого фактора, відмови або залучення додаткових замовлень, управління витратами за відхиленнями, за центрами відповідальності, визначення ресурсних можливостей росту обсягу виробництва і продажів за рахунок ефективного використання засобів праці, предметів праці і трудових ресурсів, взаємозв'язку обсягу продажів, витрат і прибутку з метою

управління беззбитковістю виробництва, визначення нових напрямків діяльності та ін., що сприяють досягненню мети та реалізації сформульованої політики та обраного типу стратегії підприємства.

Побудована система функцій інтегрованого ризик-менеджменту за новим підходом сприяє реалізації нових завдань концепції економічної безпеки підприємства, що дозволяє, в свою чергу, виконувати перелік важливих завдань управлінського обліку (складання звітів для контролю; надання об'єктивної інформації для прийняття нестандартних рішень в процесі управління підприємством; прогнозування і вибір найбільш ефективних шляхів розвитку стратегічного управління; запобігання ймовірності втрати прибутку; виявлення внутрішньогосподарських резервів; забезпечення фінансової стійкості підприємства), що сприяють прийняттю ефективних управлінських рішень менеджерами підприємства в цілях безпеки бізнесу в цілому.

Висновки. В результаті дослідження концептуальних підходів до побудови системи інтегрованого ризик-менеджменту, що базуються на задоволенні інформаційних запитів внутрішніх користувачів в умовах невизначеності і ризику для цілей забезпечення економічної безпеки підприємства, сформульовані наступні положення.

Успішне здійснення функцій управління підприємством неможливе без відповідного інформаційного забезпечення, найважливішою складовою якого є облікова інформація. Відштовхуючись від виділених принципів інтегрованого ризик-менеджменту, підприємства можуть вирішувати завдання ризик-менеджменту за допомогою гнучких модифікацій самого носія ризику і внутрішніх факторів ризику, що є альтернативою страхування та хеджування. Крім того, в умовах впровадження ризик-орієнтованого управління доцільним є поглиблення концептуальних підходів до управлінського обліку, зокрема в частині формування аналітичної інформації про втрати підприємницьких ризиків, запобігання ймовірності

втрати прибутку, виявлення внутрішньогосподарських резервів; забезпечення фінансової стійкості підприємства тощо.

Порівняння функцій інтегрованого ризик-менеджменту та форм їх реалізації за традиційного та нового підходу дозволив виділити особливості побудови економічної безпеки підприємства. Реалізація даних функцій служить цілям стратегічного планування; ефективного використання ресурсів; аналізу і оцінки ефективності діяльності в цілому підприємства і його структурних підрозділів; об'єктивного прийняття управлінських рішень; вдосконалення інформаційних потоків; встановлення елементів або заходів, на які керівництво може впливати і шукати шляхи оцінки ризику й чутливих факторів, що в цілому спрямоване на підвищення економічної безпеки підприємства.

Список використаних джерел

1. Neil Crockford. An Introduction to Risk Management, Woodhead. – Faulkner, Cambridge, England, 1980.
2. Robert Leach. Understanding finance. - Merkury business books, 1991.
3. Robert N. Charette. Software engineering Risk Analysis and Management. - Intertext Publications / Multiscience Press, Inc. One Lincoln Plw, New York, NY 10023, 1995.
4. Vaughan, Emmett J. Essentials of risk management and insurance Emmett J. Vaughan, Therese M. Vaughan. - 2nd ed. – New York [etc.]: Wiley, cop. 2001. – xvi, 640 с.
5. Акимов В.А. Риски в природе, техносфере, обществе и экономике / В.А. Акимов. – М.: Деловой экспресс, 2004. – 348 с.
6. Акофф Р. Планирование в больших экономических системах / Р. Акофф. – М.: Мир, 2002. – 228 с.
7. Алеева Е. Риски со льдом / Е. Алеева // Деньги. – 2006. - № 21 (577).
8. Аметистова Л.М. Управление рисками / Л.М. Аметистова, Г.М. Бекетов. – М.: Изд-во МЭИ, 2003. – 37 с.

9. Антышев Д.Б. Управление финансовыми рисками предприятия / Д.Б. Антышев. – СПб, 2004. – 129 с.
10. Апчерч А. Управленческий учет: принципы и практика: пер. с англ. / под ред.: Я.В. Соколова, И.А. Смирновой. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 952 с.
11. Арсеньев Ю.Н. Управление рисками / Ю.Н. Арсеньев, В.С. Минаев. – М.: Высш. шк., 1997. – 420 с.
12. Арсеньев Ю.Н. Управление экономическими и финансовыми рисками / Ю.Н. Арсеньев, М.Б. Сулла, В.С. Минаев. – М.: Высш. шк., 1997. – 147 с.
13. Архангельский В.Н. Рыночное хозяйствование и риски / В.Н. Архангельский, Г.В. Горланов, В.К. Гуртов и др. – СПб.: Наука, 2000. – 430 с.
14. Багиева М.Н. Концептуальные основы анализа и оценки рисков предприятия / [М.Н. Багиева], под ред. Д.В. Соколова. – СПб.: Изд-во С.-Петербург. ун-та экономики и финансов, 2001. – 51 с.
15. Бадалова А.Г. Управление рисками предприятий: практический инструментарий для менеджеров / А.Г. Бадалова. – М.: Янус-К, 2004. – 88 с.
16. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента. Как управлять капиталом? / И.Т. Балабанов. – М.: Финансы и статистика, 2005. – 384 с.
17. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет: Учебник. – 7-е изд. стер. – М.: Омега-Л, 2008. – 570 с.
18. Волкова О.Н. Управленческий учет: Учебник. – М.: Велби, Проспект, 2007. – 472 с.
19. Врублевский Н.Д. Бухгалтерский управленческий учет: учебник. – М.: Бухгалтерский учет, 2005. – 400 с.
20. Вяткин В.Н. Основы управления рисками фирмы / В.Н. Вяткин, Ю.Ю. Екатеринославский, Дж.Дж. Хэмптон. – М.: ГАСИС, 2002. – 211 с.
21. Друри К. Управленческий и производственный учет. – М.: Юнити-Дана, 2008. – 1424 с.

22. Емельянов А.А. Имитационное моделирование в управлении рисками / А.А. Емельянов. – М-во образования РФ. С.-Петерб. гос. инженер.-экон. акад. – СПб.: СПбГИЭА, 2000. – 375 с.
23. Ивашкевич В.Б. Бухгалтерский управленческий учет: Учебник. – М.: Экономистъ, 2003. – 618 с.
24. Качалов Р.М. Управление хозяйственным риском / Р.М. Качалов. – М.: Наука, 2002. – 191 с.
25. Керимов В.Э. Бухгалтерский управленческий учет: Учебник. – 6-е изд., изм. и доп. – М.: Дашков и К, 2008.
26. Кондраков Н.П. Бухгалтерский (финансовый, управленческий) учет: Учеб. – М.: Велби: Проспект, 2006. – 448 с.
27. Моисеев А.В. Принятие решений в экономических задачах в условиях неопределенности / А.В. Моисеев, Н.Г. Федотов. – Пенза: Изд-во Пенз. гос. ун-та, 2005. – 106 с.
28. Найт Ф.Х. Риск, неопределенность и прибыль / [Ф.Х. Найт]; Пер. с англ. М.Я. Каждана. – М.: Дело. – 359 с.
29. Палий В.Ф. Организация управленческого учета. – М.: Бератор-Пресс, 2003. – 224 с.
30. Ткач В.К. Управленческий учет на предприятиях сферы услуг: Учеб. пособие / В.К. Ткач, О.Н. Гончаренко. – М.; Ростов н/Д: МарТ, 2004. – 160 с.
31. Урицкая О.Ю. Основы теории экономического риска: риск в экономических системах / О.Ю. Урицкая. – СПб.: Изд-во Политехи, ун-та, 2005. – 170 с.
32. Юрьева Л.В. Стратегический управленческий учет в металлургических холдингах: особенности формирования и проблемы: Моногр. – М.: ИД «Финансы и кредит», 2009. – 184 с.

Пилипенко А. И.,
*д.э.н., доцент кафедры учета и налогообложения,
декан учетно – статистического факультета,
Национальная академия статистики, учета и аудита*

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ К ПОСТРОЕНИИ ИНТЕГРИРОВАННОГО РИСК-МЕНЕДЖМЕНТА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация. В статье рассмотрены вопросы, связанные с совершенствованием концептуальных подходов к построению системы интегрированного риск-менеджмента, основанные на удовлетворении информационных запросов внутренних пользователей в условиях неопределенности и риска в целях обеспечения экономической безопасности предприятия.

Ключевые слова: интегрированный риск-менеджмент, экономическая безопасность, риск, управленческий учет, прибыль.

Pilipenko A. I.,
*Doctor of Economics,
Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation,
Dean of the Accounting and Statistical Faculty
National Academy of Statistics, Accounting and Audit*

CONCEPTUAL APPROACHES TO CONSTRUCTION OF INTEGRATED RISK- MANAGEMENT IN THE SYSTEM OF THE ADMINISTRATIVE DEPARTMENT FOR IMPROVEMENT OF ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISE

Abstract. The article considers the issues related to the improvement of conceptual approaches to the construction of a system of integrated risk management based on satisfaction of informational needs of internal users in conditions of uncertainty and risk for the purposes of ensuring economic security of the enterprise.

Keywords: *integrated risk management, economic safety, risk, management accounting, profit.*

